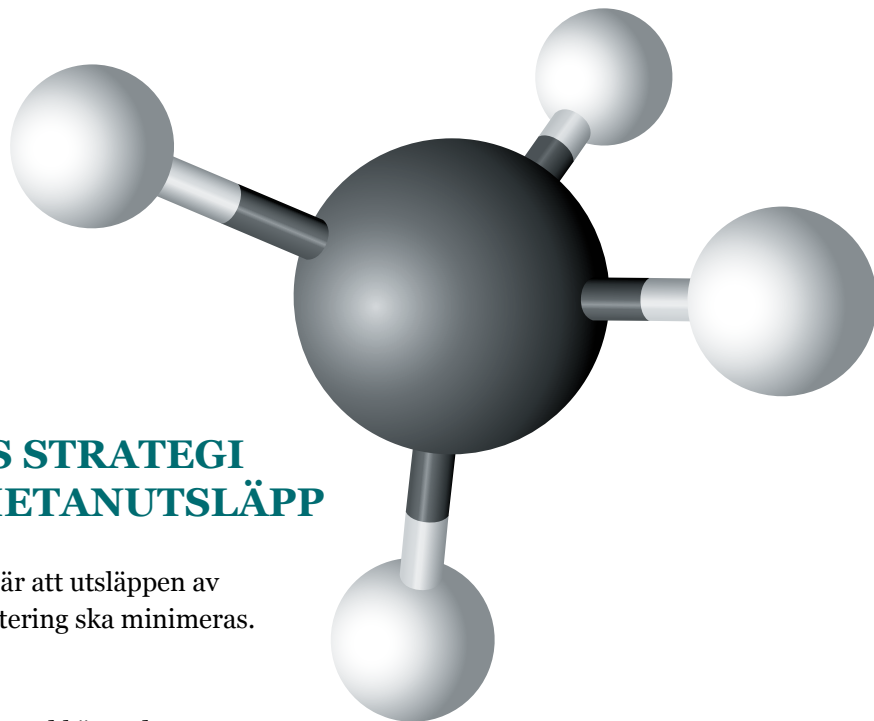

Metanstrategi

Avfall Sveriges strategi för
minimerade och systematiskt
övervakade utsläpp av metan
från kommunal avfallshantering

AVFALL SVERIGE

AVFALL SVERIGES STRATEGI FÖR MINSKADE METANUTSLÄPP

Avfall Sveriges övergripande mål är att utsläppen av metan från kommunal avfallshantering ska minimeras. Det ska göras genom att:

- Avfall Sveriges medlemmar har god kännedom om och kontroll på utsläppen från sina verksamheter
- Avfall Sveriges medlemmar använder kvalitetssäkrade arbetssätt som garanterar att effektiva åtgärder vidtas kontinuerligt för att minska utsläpp
- Policy och styrmedel på EU-nivå och nationell nivå skapar goda förutsättningar för utsläppsminskande åtgärder

Minskade utsläpp av metan nödvändigt för att nå klimatmålen

År 2020 tog Europeiska kommissionen fram en europeisk metanstrategi¹ för att uppfylla det skärpta klimatmålet inom EU (55 procent minskning av växthusgasutsläpp fram till 2030, jämfört med 1990). Metanstrategin presenterar ett antal förslag på åtgärder, bland annat att förbättra mätning, rapportering och verifiering av metanutsläpp.

Global Methane Pledge², en global metandeklaration, antogs 2021 vid FN:s klimattoppmöte i Glasgow. Deklarationen innehåller målet om att minska de globala metanutsläppen med 30 procent till 2030, jämfört med 2020 års nivåer. Men enligt FN:s miljöprogram måste metanutsläppen minska med 40–45 procent till 2030 för att Parisavtalets mål ska nås.

Sveriges regering tog år 2022 fram en nationell handlingsplan³ som visar på Sveriges åtagande utifrån Global Methane Pledge. Handlingsplanen redovisar befintliga åtgärder och styrmedel som bidrar till minskade utsläpp av metan. Naturvårdsverket genomförde därefter ett regeringsuppdrag⁴ 2023 med syfte att ta fram förslag på hur Sverige kan bidra till minskade utsläpp av metan.

¹ EU:s metanstrategi

² Global Methane Pledge

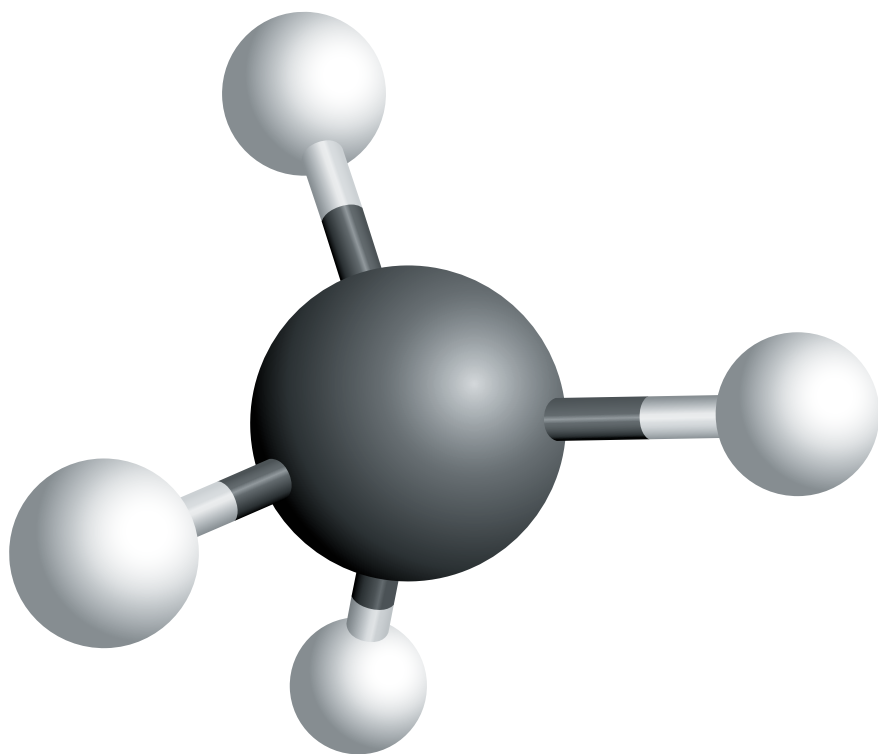
³ Sweden's Methane Action Plan

⁴ Redovisning av regeringsuppdraget Minskade utsläpp av metan

Behov finns av att öka kunskapen om utsläppen och att kontinuerligt vidta åtgärder för ytterligare minskningar

Avfall Sverige vill bidra till att nå målet i Global Methane Pledge, att minska metanutsläppen med 30 procent till 2030. I det svenska åtgärdsarbetet behöver hänsyn tas till att utsläppen redan minskats kraftigt inom avfallssektorn, bland annat tack vare deponeringsförbuden. Avfall Sverige anser att ett deponeringsförbud av organiskt avfall på EU-nivå skulle bidra kraftfullt till att minska utsläppen av metan och därmed bidra till EU:s klimatmål.

Avfall Sverige har sammanställt kunskapsläget kring metanutsläpp i den svenska avfallssektorn⁵ och ser ett behov av att ytterligare förbättra kännedom om dessa metanutsläpp. Det saknas idag information om utsläpp i delar av avfallsverksamheter och där behöver kunskapen öka. Verksamheter och anläggningar behöver samtidigt fortsätta att utveckla arbetsätt som säkerställer att åtgärder för att minska metanutsläpp vidtas kontinuerligt. För att skapa förutsättningar för att genomföra effektiva utsläppsminskande åtgärder bör det inrättas ett nationellt ekonomiskt stöd.

Avfall Sveriges strategi för att utsläppen av metan från kommunal avfallshantering ska minimeras

- **Avfall Sveriges medlemmar har god kännedom om och kontroll på utsläppen från sina verksamheter**
 - *En samlad bild av deponiers utsläpp tas fram och följs upp*

Avfall Sverige kommer att verka för att en samlad bild av metanutsläpp från deponier tas fram. Nuvarande statistik är modellbaserad, vilket gör det svårt att se effekten av utsläppsminskade åtgärder.
 - *Kommunala komposteringsanläggningar följs upp och utvärderas*

I Sverige finns ett stort antal komposteringsanläggningar för framför allt park- och trädgårdsavfall. En uppföljning och utvärdering av nuvarande drift och hantering vid kommunala komposteringsanläggningar bör göras. Utifrån erfarenheter vid anläggningar bör det sammanställas vilka arbetssätt och åtgärder som effektivt kan medföra att metanutsläpp hålls på en låg nivå.
 - *Storleksordningen på utsläpp av metan från lagring av avfall utreds samt behovet av utsläppsminskande åtgärder*

Osäkerhet råder kring storleken på metanutsläpp från lagring av avfall till energiåtervinning. Ett utvecklingsprojekt har initierats som undersöker i vilken mån avfall som lagras inför energiåtervinning är en källa till utsläpp av metan. Om det visar sig vara betydande utsläpp bör fortsatt arbete riktas in på hur utsläppen kan minskas.
- **Avfall Sveriges medlemmar använder kvalitetssäkrade arbetssätt som garanterar att effektiva åtgärder vidtas kontinuerligt**
 - *Mätning, kontroll och uppföljning av metanutsläpp från deponier utvecklas*

Avfall Sverige ser ett behov av att kommunala anläggningar fortsätter att utveckla arbetssätt som säkerställer att effektiva åtgärder vidtas, t.ex. hur deponigasinsamling fungerar, hur mätning och kontroll genomförs och hur utsläpp kan minimeras. T.ex. saknas det idag en standardiserad metod för hur diffusa utsläpp från deponier ska mätas och följas upp.
 - *Utvärdering av egenkontrollprogrammet för biogasanläggningar, EgMet*

Kommunerna har arbetat med egenkontrollprogrammet EgMet sedan 2007. Det har haft stor betydelse för att minska metanutsläppen från biogasanläggningar. Det är avgörande att egenkontrollen inom EgMet hålls på en hög nivå och att utsläppsminskande åtgärder vidtas när det är nödvändigt och effektivt. Det bör utvärderas hur EgMet fungerar och övervägas hur det kan förnyas och ge mer nytta för de anslutna anläggningarna. Avfall Sverige kommer även att agera för att fler biogasanläggningar ansluter sig.

- **Policy och styrmedel på EU-nivå och nationell nivå skapar goda förutsättningar för utsläppsminskande åtgärder**

- *Nationell tillsynsvägledning avseende miljötillstånden för biogasanläggningar*

Krav gällande metanutsläpp från biogasanläggningar inom miljötillstånd varierar stort, bland annat beroende på hur gamla besluten är. Olika krav innebär att anläggningarna inte konkurrerar på lika villkor. Avfall Sverige kommer agera för att det på nationell nivå tas fram vägledning om hur miljöbalken ska tolkas för biogasanläggningar.

- *Nuvarande utsläppsfaktorer för avfallsbehandling i den nationella statistiken ses över*

Internationella beräkningsfaktorer för utsläpp från avfallssektorn är inte anpassade till svenska förhållanden, vilket kan innebära missvisande statistik. Undersökningar bör genomföras för att bedöma om IPCC:s utsläppsfaktorer behöver revideras med tanke på svenska förhållanden, t.ex. när det gäller kompostering. Med korrekt statistik kan styrmedel riktas dit de gör mest nytta.

- *Ett nationellt ekonomiskt stöd tas fram för utsläppsreducerande åtgärder*

För att kommuner och verksamheter ska kunna genomföra effektiva utsläppsreducerande åtgärder kan ett nationellt ekonomiskt stöd till kommunerna behövas.

Så kommer Avfall Sverige arbeta för att genomföra strategin

De åtgärder som reellt minskar utsläppen av metan kommer vidtas av Avfall Sveriges medlemmar, det vill säga kommuner och kommunala verksamheter. Avfall Sverige kommer att tillsammans med medlemmarna utveckla handlingsplaner utifrån denna strategi.

Flera av de föreslagna åtgärderna avser att skapa bättre kontroll över utsläppen, uppskatta dess storlek samt bedöma vad som kan vara effektiva åtgärder. Därför avser Avfall Sverige att utvärdera genomförandet av strategin under 2027.

Avfall Sverige är kommunernas branschorganisation inom avfallshantering. Avfall Sveriges medlemmar ser till att avfall tas om hand och återvinns i landets alla kommuner. Vår vision är "Det finns inget avfall". Vi verkar för att förebygga att avfall uppstår, att mer återanvänds och att det avfall som uppstår återvinns och tas om hand på bästa sätt.

 AVFALL SVERIGE

Adress Baltzarsgatan 25, 211 36 Malmö

Telefon 040-35 66 00

E-post info@avfallsverige.se

Hemsida www.avfallsverige.se